

1 Ιουνίου 2023

Ο άγιος Βησσαρίων Μητροπολίτης Λαρίσης και η απαλλαγή της Λευκάδας από την πανώλη (1743-1744)

[Ορθοδοξία](#) / [Θαυμαστές Διηγήσεις](#)

Άγιος Βησσαρίων Μητροπολίτης Λαρίσης (1489-1540).

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Το βασανισμένο νησί της Λευκάδας, στα μέσα του ΙΗ' [(18ος)] αιώνα, γνώρισε μία ακόμη δοκιμασία. Η φοβερή, για την εποχή εκείνη, «πανώλης νόσος» -ή αλλιώς, ο «πανώλης λοιμός»- χτύπησε το νησί.

Με βάση τα επίσημα στοιχεία, 1800 ψυχές αφανίσθηκαν απ' «την πανούκλα τ' Άη Χαραλάμπου» -όπως οι ντόπιοι την έλεγαν. Απ' αυτούς, 1.028 ήταν οι κάτοικοι της πόλης (επί συνόλου 3.457, δηλαδή 1 προς 3 περίπου) και 772 οι κάτοικοι της υπαίθρου. Επίσης, η ενετική φρουρά αποδεκατίσθηκε. Το ίδιο και ολόκληροι οικισμοί, όπως τα Κολυβάτα του ορεινού χωριού Αλέξανδρος.

Τα νεκροταφεία της μικρής πολίχνης της Άγια-Μαύρας, γέμισαν από τα πολυάριθμα ξέπνοα κορμιά των δυστυχισμένων Λευκαδιτών. Ο τρόμος για την ξαφνική μάστιγα κυριάρχησε.

Ο ιστορικός Σπυρ. Βλαντής γράφει:

«Τα συμπτώματα ήσαν φοβερά. Το πρόσωπον, αποβάλλον την φυσικήν αυτού χροιάν, απέκτα εντός ολίγου την τον πτώματος. Η ίρις των οφθαλμών διεστέλλετο, τα χείλη συνενούντο, η γλώσσα εξηραίνετο.

Ταύτα συνωδεύοντο υπό δίψης, ρίγους, παραληρήματος και μανίας, παρά τα τοσαύτα δε δεινά το σώμα, εκλειπούσης πάσης του οργανισμού αντιδράσεως, κατέκειτο ως πτώμα. Οιδήματα εις τους βουβώνας, ή υπό τας μασχάλας.

Την κοιλίαν και το στήθος εκάλυπτον άνθρακες, σημείον αλάνθαστον σωτηρίας αν ζωηροί και οδυνηροί, θανάτου δε, αν ωχροί και ανώδυνοι. Ουδεμία διάκρισις ηλικίας, φύλου, κοινωνικής τάξεως. Γενικός ο κίνδυνος και ο τρόμος. Εν τρισίν, ή πέντε ημέραις, οι προσβαλλόμενοι απέθνησκον, ευτυχείς δε όσοι εν ολίγαις ώραις απηλλάσσοντο των δεινών των».

Για ενάμιση ολόκληρο χρόνο, από τον Ιανουάριο του 1743 μέχρι τον Ιούνιο 1744, το θανατικό θέριζε τους αδύναμους να αντιδράσουν κατοίκους του νησιού.

Η αγία κάρα του αγίου Βησσαρίωνος.

Τον Αύγουστο του 1743 ο ιερομόναχος Ματθαίος, από την Ι. Μονή Δουσίκου, κοντά στα Τρίκαλα, φέρνει στην Λευκάδα την θαυματουργή κάρα (κρανίο) του Αγίου Βησσαρίωνος, Αρχιεπισκόπου Λαρίσης.

Ένας Λευκαδίτης, ο Δημ. Πετριτσόπουλος, γράφει σχετικά στον αδελφό του, που βρισκόταν στην Ιταλία: «...Διό, ως προς τους επιζώντας δεν απομένει ελπίς σωτηρίας, εκτός και αν η Παναγία Παρθένος μαλάξη υπέρ ημών την δικαιοτάτην οργήν τον υίον της. Υπό το πνεύμα τούτο δέονται πάντες μετά πικρών δακρύων, πολλοί δε μετά δακρύων αίματος.

Φαίνεται, όμως, ότι η Παναγία εισήκουσε των δεήσεων των πιστών και ευλαβών, διότι ενέπνευσε εις τας Αρχάς να επιτρέψουν την εκ Λευκάδος διέλευσιν τον περιωνύμου [πασίγνωστου] λειψάνου της κάρας τον Αγίου Βησσαρίωνος του θαυματουργού, του μεγάλου εκείνου Αγίου, όστις καθημερινώς τελεί τσαούτα [τόσα] θαύματα και όστις [ο οποίος] διά της διαβάσεώς του [του περάσματός του] εκ των πανωλοβλήτων χωρών [των περιοχών που είχαν βληθεί από πανώλη] αποδιώκει το κακόν, των προσβεβλημένων ανακτώντων [αποκτούντων] αμέσως την προτέραν ευεξίαν.

Ένεκα τούτου φαντάσθητι οπόση [πόση] είναι η πίστις και η ελπίς πάντων ημών, αγωνιόντων να ίδωμεν αποκαθισταμένην την υγείαν. Χθες αι πληροφορίες εβεβαίουν ότι η αγία κάρα έφθασεν εις Πρέβεζαν και σήμερα αναμένεται ενταύθα μετ' αφάτου [ανείπτου] ανυπομονησίας και χαράς των κατοίκων.

Με την παρέμβαση του Αγίου, οι Λευκαδίτες σώθηκαν από την φοβερή ασθένεια. Έχτισαν μάλιστα ναό προς τιμήν του -στον χώρο όπου είχε στηθεί προηγουμένως το Λοιμοκαθαρθήριο- και τον παραχώρησαν σαν μετόχι στην Μονή Δουσίκου. Η περιοχή εκείνη μέχρι σήμερα ονομάζεται «Άγια Κάρα».

Καθιέρωσαν επίσης η 1η Ιουνίου, κάθε χρόνο, να γιορτάζεται επίσημα από την τοπική Εκκλησία σαν ημέρα ευχαριστήρια προς τον Θεό, για την απαλλαγή από το δεινό αυτό.

Συνέθεσαν μάλιστα και ειδικό ευχαριστήριο και ικετικό κανόνα προς τον Ιησού Χριστό. Με την ειδική αυτή ακολουθία:

α) Αποδίδεται ευχαριστία στον Θεό, διότι τους απάλλαξε από την -όνομα και πράγμα- πανώλη νόσο.

β) Αποδίδεται, επίσης, ευχαριστία στον Θεό, διότι αναπλήρωσε τους Λευκαδίτες, που πέθαναν από την πανώλη, με άλλους, περισσότερους κατοίκους.

και **γ)** Αναπέμπεται δέηση για την ανάπαυση των ψυχών όσων πέθαναν από την φοβερή αρρώστια, είτε κατοίκων του νησιού είτε ξένων.

Απολυτίκιον

Ήχος πλ. Α΄.

Τον συνάναρχον Λόγον.

Θετταλῶν τον ποιμένα τον ιερώτατον,
των εν νόσοις οξύτατον αντιλήπτορα,
Βησσαρίωνα, της Χάριτος το κειμήλιον·
ου μεσιτείαις θαυμαστώς, εκ νόσου πάλαι λοιμικής,
Λευκάς η νήσος ερρύσθη, υμνολογούμεν απαύστως,
αυτού την κάραν ασπαζόμενοι.

Ερμηνεία

Τον ιερότατο Ποιμένα των Θεσσαλῶν, που πάρα πολύ γρήγορα βοηθάει όσους αντιμετωπίζουν αρρώστιες και στον οποίο υπάρχει η Θεία Χάρη, τον Βησσαρίωνα, χάρη στις μεσιτείες του οποίου με θαυμαστό τρόπο σώθηκε παλιότερα το νησί της Λευκάδας από λοιμική ασθένεια, υμνούμε αδιάκοπα, προσκυνώντας την αγία Κάρα του.

Απόσπασμα από ανάρτηση της Ιεράς Μητροπόλεως Λευκάδος και Ιθάκης
https://imli.gr/hagiology/saint_vissarion/

PERMANENTLY_REMOVED